

RAQAMLASHTIRISHNING INGLIZ TILINI O'QITISHGA IJOBIY VA SALBIY TA'SIRI

Farmonov Bekzod Begmatovich

O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasi huzuridagi Biznes va
tadbirkorlik oliy maktabi "Ingliz tili va ta'lim texnologiyasi"

kafedrası f.f.f. (PhD), dotsent

<https://orcid.org/0009-0003-8241-7378>

b2dna1517@gmail.com

Annotatsiya

Mazkur maqolada raqamlashtirishning ingliz tilini o'qitish jarayoniga bo'lgan ta'siri, xususan, uning ijobiy va salbiy tomonlari tahlil qilinadi. Ta'limda raqamli vositalar va onlayn platformalar o'quvchilarning til o'rganish samaradorligini qanday oshirishi mumkinligi, shuningdek, bu texnologiyalarni qo'llashda yuzaga keladigan muammolar va cheklovlar ko'rib chiqiladi.

Kalit so'zlar: raqamlashtirish, ingliz tili, o'qitish metodikasi, texnologik inqilob, onlayn ta'lim.

Introduction

Kirish

So'nggi yillarda raqamlashtirish jarayoni ta'lim tizimida katta o'zgarishlarni keltirib chiqardi. Ayniqsa, ingliz tilini o'qitishda raqamli texnologiyalarning roli ortib bormoqda. Yangi metodikalar, o'qituvchilarga mo'ljallangan onlayn platformalar, mobil ilovalar va boshqa raqamli resurslar ingliz tilini o'qitishda muhim o'rin tutmoqda. Shu bilan birga, raqamli ta'limning salbiy tomonlari ham mavjud. Bu maqolada raqamlashtirishning ingliz tilini o'qitishdagi ijobiy va salbiy ta'sirlari tahlil etiladi.

1. Raqamlashtirishning ijobiy ta'siri

Raqamli texnologiyalar ingliz tilini o'qitishda bir qator afzalliklarni taqdim etadi. Quyida ularning ba'zilari keltirilgan:

Interaktiv ta'lim: Onlayn platformalar va mobil ilovalar o'quvchilarga interaktiv darslarni o'tkazish imkonini beradi. O'quvchilar real vaqtda javob berishlari, video va audio materiallardan foydalanishlari mumkin. Bu usul o'qish jarayonini qiziqarli va samarali qiladi.

Mustaqil o'qish imkoniyatlari: Raqamli resurslar o'quvchilarga mustaqil o'rganish imkoniyatini yaratadi. Duolingo, Quizlet kabi ilovalar yordamida o'quvchilar o'z tempoida til o'rganishlari mumkin.

Personalizatsiya: Sun'iy intellektga asoslangan tizimlar o'quvchilarni individual tarzda qo'llab-quvvatlaydi. Misol uchun, grammatikani takomillashtirishda yoki talaffuzni yaxshilashda tizimlar o'quvchilarni o'zining bilim darajasiga qarab yordam beradi.

Global muloqot imkoniyatlari: Onlayn ta'lim platformalari orqali o'quvchilar dunyoning turli burchaklaridan o'quvchilar bilan muloqotda bo'lishlari, ingliz tilida yozma va og'zaki nutqni rivojlantirishlari mumkin.

2. Raqamlashtirishning salbiy ta'siri

Raqamli ta'limning salbiy tomonlari ham mavjud bo'lib, ular quyidagicha tahlil qilinadi:

Texnologik to'siqlar: Barcha o'quvchilarda sifatli internet aloqasi yoki zamonaviy qurilmalar bo'lmasligi mumkin. Bu holat, ayniqsa, qishloq joylarida va rivojlanayotgan mamlakatlarda o'qitish jarayonini cheklashi mumkin.

Ekran vaqtining ortishi: Raqamli ta'limning asosiy tarkibiy qismi ekran vaqtidir. Uzluksiz ekran qarash o'quvchilarda ko'z kasalliklari, bosh og'rig'i va diqqatni jamlashda qiyinchiliklarga olib kelishi mumkin.

O'qituvchilarning raqamli kompetensiyasi yetishmasligi: Ba'zi o'qituvchilar zamonaviy raqamli vositalarni samarali ishlata olishmaydi. Ular uchun yangi texnologiyalarga moslashish jarayoni vaqt talab qiladi va bu o'qitish sifatiga salbiy ta'sir ko'rsatishi mumkin.

Motivatsiya va muvofiqlik masalalari: Ba'zida onlayn platformalar orqali o'rganish o'quvchilarda qiziqishni kamaytirishi mumkin. Interaktiv va o'yin elementlarini kiritish, har doim ham samarali bo'lmaydi.

Xulosa

Raqamlashtirishning ingliz tilini o'qitishga ta'siri katta va ko'p qirrali bo'lib, u nafaqat ta'lim metodikasini, balki o'quvchilarning tilni o'rganish jarayoniga bo'lgan yondashuvlarini ham o'zgartiradi. Raqamli texnologiyalar o'quvchilarning o'rganish samaradorligini oshirishga yordam beradigan ko'plab ijobiy imkoniyatlar yaratadi. Shu bilan birga, bu jarayonni amalga oshirishda texnik muammolar, motivatsiya pasayishi va o'qituvchilarning raqamli kompetensiyasini oshirish zarurligi kabi salbiy tomonlar ham mavjud. Shunday qilib, raqamli ta'limning samarali bo'lishi uchun texnologiyalarni ehtiyotkorlik bilan qo'llash va doimiy ravishda pedagogik yondashuvlarni yangilash talab etiladi.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. Warschauer, M. (2000). The Changing Global Economy and the Future of English Teaching. TESOL Quarterly.
2. Kukulska-Hulme, A. (2012). Language learning defined by time and place: A framework for next generation designs. In Mobile Learning and Language Learning.

-
3. Bax, S. (2011). Normalisation Revisited: The Effective Use of Technology in Language Education. International Journal of Computer-Assisted Language Learning and Teaching.
 4. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining “Raqamli O‘zbekiston – 2030” strategiyasi (2020).
 5. Ministry of Higher and Secondary Specialized Education. (2023). Digital Education Guidelines in Uzbekistan.